

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Szőlőpermetezők

kaphatók

Sebők Mihály
vaskereskedésében.

Szeged, Széchényi-tér.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Az új választás küszöbén.

Kelemen Béla dr. újbóli jelöltsége.

Piros pünkösdi napján bontott zászlót újra a tápéi kerület függetlenségi és 48-as pártja, hogy kiköszörülje a csorbát, mely a kerület becsületén esett az általános választások alkalmával, a midőn is jelöltjét, dr. Kelemen Bélát hét szavazattöbbséggel győzte le Enyedi Lukács, akinek bizalomlevelét a legfelsőbb bíróság, melynek ítélete előtt tisztelettel meg kell hajolni az ellenpártnak is, pár nap előtt megsemmisítette.

Mi érzelmi dolgokkal nem foglalkozunk, csak a tényekkel. A tény pedig az, hogy a hét szóval kicsikart bizalomleveléhez mocsok tapadt, ha még úgy ártatlan is benne Enyedi Lukács. Azt sem firtatjuk, hogy dr. Kelemen Béla jelölt ellen a legfelsőbb bíróság a vizsgálatot elrendelte. Majd kiderül ártatlansága.

Mi csak a tápéi kerület polgárainak igazát kerestük eddig is és a nép igazát szolgáljuk ezután is. A tény az, hogy a kerület népe mindig független érzelmű volt és régebben is azért választotta meg Enyedi Lukácsot, mert a függetlenségi és 48-as párthoz tartozott, ellenben legutóbb azért fordult el tőle a nép bizalma, mert elhagyta a régi zászlót, csak hogy érvényesülhessen. Szóval csak lépcsőnek tekintette a tápéi kerület választóinak a vállát, amelyen a magasba juthatott. Így jutott előkelő álláshoz, zsiros jövedelemhez. Az elvek embere előtt ez erkölestelen dolog, habár manapság igen sokan ezt okosnak helyesnek, sőt — hallatlan színvakság — tisztességesnek és becsületesnek tartják.

De a nép, a mi józan köznépnünk, bár a romlás már az ő sorait is elkezdte, erkölestelen dolognak tartja az elföladást és ezért fordult el az egykor oly népszerű Enyedi Lukácstól, a kinek megválasztását csakis az erőszak, etetés-itatás és vesztegetés tudta biztosítani. Ezért megtámadták a választását és a legfelsőbb bíróság igazat adott a kérvényezőknél.

Meg kellett semmisíteni ezt a választást minden áron. Helyre kellett állítani a megsértett jogrendet. Ki kellett engesztelni az arzul vert igazságot. Ha nem így történt volna, akkor megrendült volna a népnek a birói igazságszolgáltatásba vetett hite és bizalmát iránta elvesztette volna.

Láttam a tápéi választás után néhány nappal is a kétségbeesett, egyszerű embereket. Sirtak dühükben, öklükkel verték a fejüket, hogy mért nem szervezkedtek jobban, mért bízták el magukat annyira, holott kézen fekvő dolog volt a választás előtt a többségük. Napokig, hetekig tartott az egyszerű nép bánkódása, de mikor a kérvényt beadták, megnyugodott mindenki, oly bizonyosra vették, hogy a választást a bíróság meg fogja semmisíteni.

Igy is történt, Most tehát új választás lesz, amelyen ki fog tűnni, kié az igazi többség, ki a népszerűbb és kit tart a kerület arravalónak, hogy az országházában képviselje érdekeit. Esetleg most már nem lesznek, oly bizonyos dr. Kelemen Béla megválasztása, aki mellett az egyesült függetlenségi pártok szállanak sikkra. Sőt ugy lehet, egyhangú lesz a választás, ami a kerület nyugalma érdekében kívánatos is volna. Az ellenpártnak be kell látni, hogy most már minden erőlködés haszontalan. A népakarat érvényesülni fog.

Van ugyan a kerületben néhány megcsontosodott, izgága alak, aki nem tud beletörődni a változhatatlanba, de ezeket komolyan nem veszi senki. Tudja már a köznép is, hogy mért akarnak ezek minden áron ellenjelöltet fogni. A dinom-dánom és a választási pénz-mag kedvéért.

Sajnos, de való, hogy a romlottság már a nép fiai közt is tért hódított és akadnak olyan gézengúzok, akik a választói jogukat is eladják pénzért, sőt néhány pohár borral is megvesztegethetők. Számtalan ily eset derült ki a vizsgálat során is, ami különben néhány választás óta nem is ritkaság a tápéi kerületben.

Ezen a választáson azonban régi jó hírnevét vissza fogja szerezni a tápéi kerület, amelynek többsége mégis csak becsületes magyar ember, akik a meggyőződésüket és elveiket követik s néhány pohár borért vagy koronáért nem adják el lelküket.

Hogy mennyire függetlenségi ez a kerület, kitűnt már a megyebizottsági tagválasztások alkalmával is. A függetlenségi párt fényes győzelmet aratott akkor is, de különösen a kerület szívében, Dorosmán, azonkívül Kisteleken és Horgoson. Kétségtelen tehát a párt

diadala, csak összetartás kell hozzá. Nem kell elbizakodni, mint a mult választás alkalmával. Szervezkedjen úgy a párt, hogy többé le ne győzhesse se pénz, se hatalom, se furfang.

Ugy legyen.

Közeletünk romlottsága.

Nem rég két könyvet olvastam.

Ez a két könyv egymással poláris ellentétben állott. Szépirodalmi művek voltak. Egyik volt: „Az éhes város,” — a másik: „Feltámadás.”

Az egyiknek — Az éhes városnak — szerzője, egy husz vagy huszonegy éves (tehát majdnem gyerek) zsidó fiú; a másiké: Tolstoj Leó gr., egy nyolczvan éves agg. Megvallom, ez a két könyv sok és hosszú tündésre adott okot, nem annyira tartalmuknál, mint inkább ellentétességükénél fogva. A milieu, amelyből a két szerző anyagát merítette, a tárgy, a hősök, sőt maga a két szerző is, merőben ellentéteseknek tekinthetők.

Az „Éhes város” hőse: egy szegény zsidó fiú, egy tüdőbeteg bankhivatalnok, aki Abbáziában egy amerikai nábob leányát nőül véve, ezer millió forintot hoz Budapestre.

Minő sivár kép tárul az olvasó elé.

Nincs ebben a regényben egyetlen ép lelkű és jellemű alak! Azok a képek, amiket ennek az írónak a képzelete — azt meg kell adni, bár beteges, de csodásan káprázatos színekkel és biztos kézzel — rajzol, végtelen undorral töltik el a gondolkozó és érző ember lelkét. Csupa gazemberek, harácsolók, a törvények, a társadalmi szokások — conventiók — élelmes kihasználói, elősdiék szerepelnek benne. Sokan azt mondják, sőt magam is hiszem, hogy ez a kép egészen a mai Budapestnek a képe.

A másik regénynek a — „Feltámadás”-nak — hőse: egy orosz herczeg, aki fiatal katonatiszt korában egy paraszt leányt elcsábított s akit később gyilkossággal vádoltak s kit a vádlottak padján megtalálván meg akar menteni, sőt kárpótolni azzal, hogy feleségül akarja venni. Sőt mást is teszen ez a fiatal herczeg. Azt, hogy nagy földbirtokának tetemes részét szétosztja a buta jobbágyok között, akiket szinte kényszerítenie kell, hogy szabadokká, földjeik urává legyenek. És hogyan van ez mind megcsinálva? Minő reális, minő valószínű képek ecsetelésével, elfogadható módon feltüntetve!

Valószínű, sőt igaz, hogy mindkét író tárgyát, munkájának elemeit, közvetlen tapasztalatból és saját lelki életének reflexéből merítette. Az agg orosz mester, az ő sötéten borongó skepszisével, a nagy alkotások egész sorozatát hozza létre. Ő maga ősrégi család ivadéka. Egy ugynevezett valóban kollektív egyéniség, akit az ősi név fénye s a jövő nemzedék ítélete mintegy szabályoznak; a magyar író: egy ember, aki előtűnt a semmiségből s lehet nyomtalanul eltűnik a semmiségbe. Az orosz mester alakjai gyarló emberek, akiknek mindenkiben jónak és rosznak principiuma küzd; eseményei, helyzetei bármily sivarak is, nincsenek a reménynek, a nemesnek, az eszményinek, az eszményekben való hitnek csilláma nélkül. A magyar író Sodoma le-

vegőjét szívja, oda viszi olvasóját s bezárja mögötte a kaput! Ide, erre a földre, — érezzük — csupán a kénköves eső következhetik.

Hol termett ez a két könyv?

Az orosz író a szolgaság földjén, az elnyomatás hazájában, a gondolat, a lelkiismeret rablánczainak csörgése mellett; lelketlen, merev s bürokrata kormányzat légkörében élő társadalmat festve. A magyar könyv a Rákóczyak, a Bocskay, Bethlen, a Kossuth hazájában termett.

Ott, az orosz társadalom, egy szervezet, amelyben a buta, a gonosz kormányzat igája alatt is, élet után eseng és tör az eszményekben való hit; itt: egy társadalom, amelynek szervezete a modern szabadság formái közt is — bár életerőtől duzzad, erkölctelen élősdiség által borított testhez hasonló.

Ott a szolgaság alatt görnyed és él az erő. Itt, a szabad formák között rohad, silylik a nemzeti lét. Ott van akarát, de nincs kenyér; itt van kenyér, de nincs akarát, mely azt erővé hasonlítsa át.

Itt az akarátnak és erőnek el kell vándorolni Amerikába!

De hát valóban, mért van annyi gazember Magyarországon? . . .

Kérem szeretettel, nem azokat a gazembereket értem, akik a paragrafusok folytán előbb-utóbb a börtönbe jutnak, hanem azokat, akiket ugynevezett sikereik folytán meg szoktak süvegelni; akik sokkal okosabbak, mintsem a paragrafusokba ütközzenek, hanem megelégszenek azzal, hogy „imádott” hazájuk erkölcsi tőkéjét — mint az élődi lények a vért — láthatatlanul, alig észrevehetőleg, lassan, sejtől sejt, de biztosan pusztítgatják.

Mért mi az az erkölcsi tőke? . . . A köztisztesség erőmennyisége. A köztisztesség azt hozza magával, hogy bizonyos politikai elveket őszintén és ünetlenül szolgáljanak azok, akiket sorsuk, tehetségük erre kötelez, hogy ezek az elvek, ha a közjóra üdvösek, érvényesüljenek; ha rosszak, mellőztessenek.

Itt — egy maroknyi csoportot leszámítva, — az értelmiségnek nincsenek elvei, meggyőződése. Hangzik itt-ott, olykor valami meggyőződés-féle, ékes körmondatokba, szónoklatokba öltöztetve, de ez mind köpönyeg, amit mindenki csak addig visel, amíg jobb, értékesebb gunyát nem talál. Társadalmi és politikai életünk berendezése olyan, hogy mindenkit csupán a külső siker után becsül. Egy láthatatlan erő, mint a roszalom a dusan vacsoráló mellén, reá nehezedik a közéletre és fojtogató karmokkal kényszeríti: csak erre, csak így! . . . S aki kitör a sablonból, legyen az író, művész, avagy politikus, azt rövid idő alatt lehetlenné teszi.

Ez az oka, hogy a mi közéletünk — kivált a vidéken — csak úgy hemzseg a nadrágos „bárczások”-tól, akik verik a mellüket, szídják Bécsot, az osztrákok, szónokolnak márczius tizenötödikén, megkoszorúzzák a Kossuth sírját, paroláznak a parasztokkal — de titkon a közhatalomnak talpnyalói. . . . Persze nem ingyen. Maguknak, vagy gyermekeiknek, rokonaiknak anyagi előnyöket tudnak kieszközölni. Az egész közélet: szinpad, amin egy komédiás szövetkezet hemzseg. Ez a szövetkezet habzsol és dirigálja, csálja az ország népét.

„Csak így! Csak erre, jó magyarom!”

És a derék magyar megy, amerre viszik.

Nézzétek meg szereplő embereinket, valamennyi, aki valamit számít, akinek valami u. n. pozíciója van, megközelíthető — elveit illetőleg. Aki merev, aki ellenáll, ha kis tehetség, úgy jár mint az utba eső kő. Vagy szétmorzsolódik vagy dőczen egyet a kerék és az események szekere tovább halad. Ha nagy tehetség, mint valami erraticus sziklatömb — magában marad. Ott hagyják, elkerülik.

Ebben nagy része van a sajtónak. A népszerűség csinálódik. Csinálja a sajtó, amelynek kilencz-tizedrésze egy kézben

van. De ne értsenek félre. Az, hogy az egyik lap Légrádyé, a másik Weissenbacheré, a harmadik Rákosy, nem jelenti azt, hogy ezeket valami nagy elvi különbség választja egymástól el, amiket áthidalni lehetetlenség. Nem, ezek csupán külön kaszszákát jelentenek. Olyanok ezek, mint a középkori rablólovagok várai, ahonnan lecsapva, megmegrabolták, azaz pardon, megvámolták a vándor kalmár népet. Ezek is az elvek ügyes „en gross”-istái. Gondoljuk el csak, ha Széll Kálmán a Makkai választását megsemmisítette volna, vajjon lelkesebb hibe lenne-e Széll Kálmánnak Légrádynál? aki tullicziatáná áradozásokban még Rákosyt is. A sajtó tehát kalmárkézben van. Így a lélek is, amit a nemzetbe insuffiálnak és tolmácsolnak, kalmár jellegűvé alakult át. Ez az intézmény, — a sajtó — ennek iyyetén jellege az, ami erkölcsünket nagy részben depraválta.

Ezt is könnyű bebizonyítani.

A mi sajtószabadságunk igen tökéletlen. Igaz, hogy az előleges cenzúra eltöröltetett, a szó, a gondolat sajtó útján való közlése szabad, de az írottól hozzázánczolták az aranyborjú bálványához. Lapja csak annak lehet, akinek kauzciója van. Itt a mala fides! Mert mire jó a kauzció? Hogy esetleges büntetésnél legyen mire tenni a megtörő kezét? Ez erkölctelen kényelmi intézkedés. Nem volna-e sokkal egyszerűbb egyetlen paragrafust beigtatni:

Aki pénzbüntetésre ítéltetett — amíg azt le nem fizette, nem írhat mint felelős hírlapíró. S ha mégis ír és új deliktumba esik, mint közönséges büntettes büntetendő! Voila tout!

Avagy erkölcsösebb volt a szellemet, a tudást, a meggyőződést a legundokabb kerítőnek, a pénzes zsáknak kiszolgáltatni?

Igy keletkezett ebben az országban két főosztály: a kerítőké és kerítetteké. A többi siket, buta tömeg. A dób a rom.

Ebben az erkölcsi légkörben egy új elmélet is keletkezett. Az, amely az egyéni tisztességet megkülönbözteti a közéletitől.

Ez az elmélet az a rés, amelyen át az elvek szentélyébe a megalkuvás, a politikai prostitutio szelleme beszivároghatott. Ez tette lehetővé, hogy közéletünk sőt közhivatalaink hemzsegnek a laza erkölcsi emberektől, hogy bordélyosok érdekei belejártanak a közügyek intézésébe, hogy az erkölcsi színvakság évről-évre jobban terjed. Immár a tisztas ember — ellentétben a régi időkkel — kivételt képez.

Akárki mit beszél, az az elmélet a kétféle tisztességről, a hazugságok Csimboraszója. Mert csakis egyénileg tisztességes ember lehet megbízható és aki mint közéleti ember nem intakt, az mint magánember se lehet becsületes.

Gondolkozatok egy kissé és rá fogtok jönni, hogy az a közéleti prostituáltság, a prostituták uralma és szereplése, oka a magán emberek és közhivatalnokok jellembeli romlásának is. Sőt oka nyilvános életünkben az aggasztó tünetek egész sorozatának: a közgazdasági élet paradox — valószínűtlen és mégis igaz — tényeinek, tökefelhalmozódás mellett kereskedelmi és ipari pangásnak, a kivándorlásnak, a galicziai beözönlésnek, az irodalom, a nyelv hanyatlásának. Ez az oka, hogy a zszurnalizmus, miután a közélet szellemét megrontotta, a nyelvet, az erőteljes, zamatos, fordulatokban gazdag magyar nyelvet tönkre tiporta és idegen formák erőszakos kultuszával megfertőztette.

Mindezeknek orvoslása csupán két módon képzelhető:

Vagy úgy, hogy akad egy hatalmas ember, aki felismerve a magyarság — a nép — értékét, közéletünket a paraziták seregétől megtisztogatja. Persze ez ma is megtörténhetnék, ha akadna valaki, akinek szava súlylyal bír.

A másik mód: ma még nem fejtegethető; megbotránkozunk rajta az ügyész. És tán nem is volna jó. A rühkört nem lehet érvágással gyógyítani. . . .

Igazmondó.

Hölgyek figyelmébe.

Orgona-Crém Arczkenő.

Minden eddig készített szépítő és bőrápoló szerek közt a legkitünőbb készítmény az Orgona-Crém, mivel **nem zsiradék.**

Az elegáns hölgyek kiválóan kedvelt szépítő szere.

Egyedüli biztos szer az arcz szépítésére és tisztántartására.

Eltávolítja a **májfoltokat, sőmört, pörsenést, hőség vagy fagyás által előidézett vörös foltokat**, kisimítja a **rán-czokat, himlőhelyeket**, még korosabb egyéneknek is **bájos, üde, ifju arczszint** kölcsönöz.

Csodálatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve rögtön felszívódik és azért hozza létre azon bámulatos hatást, hogy a szeplős, sőmörös vagy pörsenéses arcz már néhány nap alatt teljesen átváltozik.

Mivel nem zsiradék, nappal is használható. **Ára 1 tégelynek 50 kr., nagyobb 80 kr., hozzávaló orgona-szap-pan 35 kr.**

Orgona powder 3 színben: fehér, rózsá és crém színű, kis doboz 50 kr., nagy doboz 1 frt.

Kapható: **Barcsay Karoly** gyógyszer-tárában **Szeged.**

Ugyanott biztos hatású lábizzadás ellen hintő-por 50 kr. és biztos hatású tyukszemvesztő 40 kr-ért kapható.

Az ujság és az igazság.

Diogenes töprengése.

Az ugynevezett „modern” ember három mérget nem akar és nem tud nélkülözni: ezek a szesz, a dohány s a — hírlap. Igen a hírlap is mérge. A vezérczi k még csak megjárja, ott többé-kevésbé kiöblített száj-jal diskurálnak. A tárczaczikben is az igazságnak tetemes hányada található. De a többi rész az egyéni, faji, pártállásbeli érdekeknek valóságos orgiája. Például a színházi tudósító avagy az irodalmi szemle vezetője úgy dolgozik, amint az ő egyéni hajlamai magukkal hozzák. A színészno viharos tetszést keltett. Mindhiába! A referáda szerint: A fiatal művészno minden igyekezet mellett hidegen hagyta a közönséget! Ez ugyan pl. hazugság volt, de senki se tud rajta változtatni. Mert a változtatásnak két módja lenne; egyik: más lapban a szavazatok szerinti eredményt közzétenni, avagy a szinitudósítót — ha rosszakarata nyilvánvaló, — külső eszközökkel kényszeríteni, hogy hazugságát beismerje. Bármelyik utat választanók a hazugságok szanalására és irtására, a világ azaz a társadalom nem volna más, mint örökös marakodások és botrányok szintere. Így is az! De hát még akkor? Ezen, a tömeg tehetetlenségén alapul a sajtó hatalma és befolyása. Itt pofon csattan, ott pisztoly dördül, igaz, de a hazudozás folyik szakadatlanul. Így jegeczült ki a köztudatban az, hogy a hírlap elferdíti, sőt megöli az igazságot. De hát mért élhet meg annyi tenger ujság?

Ennek is meg van a maga magyarázata.

Annak, hogy annyi lap megélhet és hazudozhat, oka az emberek, a társadalom alacsony erkölcsi színvonala. Mert ha a társadalom a rosszakaratu ferdítést és hazudozást felismerve, támogatását megvonná, a lap képtelen volna megélni. Csakhogy a társadalom, a modern ember, nem igazságot keres, hanem csak szenzációt, pletykát, ami idegeit, képzeletét izgatja és érzékét kielégíti. Így az emberek nagy tömege.

Vannak azonban kivételes emberek is. Ezek még mindig buzgón keresnek a sok betü között — igazságot és reménykednek, hogy tán lesz még nap, amelyen igaz utáni vágyuk kielégítést talál.

Minapában egyik ismerősömmel találkoztam. Lehagolt volt. Mi baja? kérdém. Nagy bajban vagyok . . . Nem tudok lap nélkül elenni és nem tudom, melyikre fizessek elő. Persze mindenki azt feleli: arra, amelyik politikai hitvallásomnak leginkább megfelelő . . . Igaz. De mégis nehéz a választás. Magyarországon különben is csak egyetlen néprétegnek van politikai hitvallása és ez a paraszt! . . .

Nem politikai elvről, avagy meggyőződésről van szó, mert ez az értelem, az analízis, a bonyolult okoskodások eredménye, — de hítről! . . . Igen is. A magyar paraszt hite egy névben lel kifejezést s ez: Kossuth Lajos.

Ebben az egyetlen szóban benne van minden kérdés. Benne van a magyar becsület, hazafiság, hivatalos kötelesség eszméje, minden, minden. A kabátos ember, aki okosodik, eleméz, érdekek után indul: mert tudja, hogy nincs elv, ami mellett a hétköznapi viszonyok közt élő ember vitális érdekeinek sérelme nélkül kitarthatna, avagy nincs eszme, ami előbb vagy utóbb le ne járná, tul ne élne magát. Ezért az ugynevezett „elvek“ szolgálata érdekből történik. Ezért mondja a paraszt a politikáról: urak hunczutsága . . .

Most hát az a kérdés, melyik lap tartalmazza, melyik áll az izlés, a következetesség, a józan hazafiság legmagasabb fokán? . . . Az egyik klerikális — de körmönfont butaság ordít minden hasábjáról, a másik szabadelvű, de undorítóan elmés és szellemes — és irányzatos; a harmadikon kiérzik, hogy egyik kezében a Rákóczi lobogója, míg a másikkal a Széll Kálmán zsebében kotorász. Tutti quanti, hazudnak szemtellenül, rontják az izlést és méltelyezik a nemzet jellemét. Sehogy se tudnak rajta eligazodni . . . Ah uram, ugy vagyok mint a napszámos, akinek megszokott butikjában hitvány lőrét mérnek és nem képes a butikját oda hagyni . . . Csak tudnék valami újságot, amelyiknek a szerkesztője és kiadója ugyanazon személy, aki mögött nem áll semmi érdekszövetkezet, sem tekintély, akinek szerkesztője kopott kabátban jár, de — megmondja az igazságot . . .

— Isten önnel! . . .

— Uram, megálljon, kérdém. Kihez van szerencsém? — mert csak látásból ismerem önt . . .

Átadta névjegyét. Rajta ez volt:

— Diogenes . . .

Oh a vén javithatatlan!

Pünkösdi ajándékoknak

alkalmas diszműtárgyak dus választékban

Olaj és aquarell

festészeti kellékek,
festővásznak.

Kaphatók:

BARTOS LIPÓT

könyv- és papirkereskedésben.

Klauzál-tér és Kárász-utca sarkán.

Telefon-szám 371.

Ujdonságok.

— **Kelemen Béla dr. jelöltetése.** Villámgyorsan terjedt el a tápéi kerületben a választás megsemmisítésének a híre. Néhány óra alatt még a messzi tanyak lakosai is megtudták. A függetlenségi és 48-as párti választók körében rendkívül nagy örömet keltett a hír. Az egész kerület már is lázban van és nagy lelkesedéssel készül az új választásra. Vasárnap a kerület minden közösségében gyűléseket tartottak a független-

ségi párti választók és elhatározták, hogy a jelöltséget újra dr. Kelemen Béla ügyvédnek ajánlják föl és minden község több választóval képviselteti magát a küldöttségben, amely Czékus Ferencz pártelnök vezetése alatt tudomásul fogja adni ezt Kelemennek, akinek — ha ugyan ellenjelöltje akad — óriási többséggel való megválasztása föltétlenül bizonyos. Mint értesülünk, a hivatalos körök mindenáron jelöltet akarnak fogni és ha Enyedit nem sikerül rábírnai a jelöltség elfogadására, akkor Emmer Kornélnak ajánlják föl a jelöltséget, akinek azonban még halvány kilátása sincs, hogy kétszáz szavazatnál többet kap.

— **Enyedi visszavonulása.** A tápéi kerületnek több ízben volt képviselője, Enyedi Lukács visszavonulni készül a közéleti szereplés teréről. A tápéi kerület szabadelvű pártja ugyan felajánlotta neki újra a jelöltséget, de ő nem fogadja el a történetek után. Ez helyes is. Az érzékenység és tapintat a legszebb tulajdona az olyan embernek, akinek közszereplése a nyilvánosság megítélésére tartozik. Csodálatos igazán, hogy még vannak olyan roszkarói Enyedinek, akik azt akarják Fierőszakolni, hogy újra vállaljon jelöltséget. Hát el lehet képzelni azt, hogy ő újra lemenjen abba a kerületbe, a melynek bizalomlevelét a törvény ereje csavarta ki a kezéből. Így nem szabad meghurcolni olyan nevet, mint az Enyedié. Neki vissza kell vonulni bizonyos időre, amíg nyugodtabb és higgadtabb megítélés alá nem fog esni a most megsemmisített választás. Majd akad még kerület, ahol megtalálja Enyedi azt, amit a tápéi kerületben elveszített. Egyelőre azonban a legméltóbb eljárás a visszavonulás. Már a kerület nyugalma is ezt kívánja. Hiszszük is, hogy így lesz, mert Enyedi önmagának ártana legtöbbet, ha újra föllépne, most már a holtbizonyos bukás tudatában.

— **Mikor lesz a választás Tápén?** Az új választás előreláthatólag csak június hó közepén lesz. A kuria ítélete ma vagy holnap érkezik meg a képviselőház elnökéhez, aki viszont a megyei hatóságot értesíti. A központi választmány csak a jövő héten ül össze és június hó közepére tüzi ki a választás határnapját.

— **Jajveszékéző újságok.** A szegedi lapok megdöbbenéssel, megütközéssel és fájdalommal vették tudomásul a kuria ítéletét, amelynek értelmében Enyedi Lukács tápéi mandátumát megsemmisítette. Sőt akadt olyan vakmerő is, amely a kuria ítéletét is lesajnálta. No már tisztelt újságíró ténsurak, ez már kissé sok. Az a hét kuriai bíró bizonyára birt annyi ítélő képességgel, mint önök, sőt nem olyan könnyen befolyásolhatók, mint önök, akik csupán a szegedi származásu Enyedi Lukács előtt hajtanak térdet-fejet, oldalba rugván az igazságot. De mire való ez a jajveszékélés? Azért, hogy Enyedi mandátum nélkül marad? Megesett az már jobb családokban is. Néhaj Tisza Kálmán is, az Enyedinél sokkal nagyobb tehetségű Emmer Kornél is kimaradt. Sőt az elvitázhatatlanul nagy eszű Polónyi Géza sem tud mandátumhoz jutni. Ha az országnak szüksége lesz Enyedire, majd kap kerületet is. Csak persze nem Csongrádmegyében, ahol neki talaja nincs. Mért nem léptették föl Enyedit Szegeden, ha oly nagyon mandátumhoz akarták juttatni? No de most már késő a jajveszékélés is. Az idők kerekébe is kár belekapaszkodni. Nem lehet azt visszafordítani. Idővel lejárja minden magát. Ez történt Enyedivel is a tápéi kerületben. Nem kell ő ott már semmikép sem, akármilyen jajveszékélést is csapnak miatta. Tisza Kálmán is lejárt magát Nagyváradon, de azért Abrudbányán megválasztották. Hátha valami oláh vagy tót kerület szerelmes lesz még Enyedibe? Mi örülnénk annak legjobban.

— **Dorosma zászlódiszben.** A dorosmai kurucz kunok sasfészke zászlódiszben áll és büszke öntudattal tekint az új választás

elő, amikor is diadalmasan fogja az ősi, pusztaszeri kerületben körül orlozni a szabadság, egyenlőség és testvériség zászlaját. A biztos diadal mámorea tölti el az embereket, s annyira meg van győződve a volt Enyedi-párt az ellenzék győzelméről, hogy életjelt sem mer adni magáról. A házakról a büszke, háromszínű lobogó hirdeti a biztos diadalt.

ÉLJEN

Dr. KELEMEN BÉLA

követünk.

Az is lesz. Az ősi, pusztaszeri kerületnek nem is más a követe, mint a függetlenségi és 48-as Kelemen Béla. Az igazi többség, az erkölcsi erőtartalék, a nép őt akarja. Csak az uradalom és a hatalom emberei áskálódnak ellene és hazug hírekkel akarják eltántorítani az ingadozó jelleműeket. De a függetlenségi párt már résen van és a volt Enyedi-párt korteseinek minden lépését szemmel tartja, nehogy a vesztegetések, etetés-ítatás, megfélemlítés ismétlődhessék. A függetlenségi és 48-as választók száma az idej névjegyzék szerint tetemesen meg is szaporodott, nemcsak Dorosmán, hanem Kisteleken és Horgoson is, tehát az ellenzék diadala előrelátható. A függetlenségi pártiak elhatározták, hogy az utolsó szál emberig elmennek Tápéra leszavazni, hogy annál fényesebben bebizonyítsák, hogy már őszi választáskor is Kelemen Béláé volt a kerület bizalma.

— **Kelemen Béla választói joga.** A szegedi újságok csodálkoznak azon, hogy mért nem függesztette föl a kuria dr. Kelemen Béla választói jogát, holott 3 Enyedi-párti választó azt vallotta, hogy nekik aranyakat ígért volna. Némi tévedés van a dologban tisztelt, de nagyon elfogult szegedi sajtó. Kelemen Béla nem aranyakat ígért, hanem igenis arany-hegyeket. Ez pedig nem vesztegetés, mert Enyedi gyémánthegeket ígért a választási licitáción. A vesztegetés csak fix összegekre szólhat. De másért is nem függesztette föl a kuria Kelemen választói jogát. Még pedig azért, mert nem látta a három bizonytalan vallomással beigazoltnak a vádat. Ellenben az Enyedi-párt főkorteseinek, ifju Eszes Mátyásnak választói jogát felfüggesztette, mert ott beigazoltnak látta a vesztegetést. Bizuk csak az igazságot a kuriára és ne bírálja azt felül minden sárgaszájú újságíró.

— **Az elintézetlen lakbérügy.** Ismét eltelt egy hét és a város kishivatalnokai még ma sem kapták meg a lakbérüket, pedig a polgármester határozott ígérettel jött haza Budapestről, hogy a lakbérügy még e héten a jóváhagyással lejön. De a pünkösdi ünnepekre nem lett meg a várva várt öröm. A lakbérakta tehát, ugy látszik, még nincsen elintézve, ami hallatlan czudarság és arra mutat, hogy éppen a belügyminiszteriumban van a legbotrányosabb állapot és a legnagyobb rendtelenség, holott a legpéldásabb rendnek kellene uralkodni ott. Széll Kálmán jobban tenné, ha Kaffkával legelőször a belügyminiszterium szemetjét söpörtetné ki.

— **Városi hirdetések.** Szeged városa rengeteg összeget fizet a hirdetésiért, aminek az az oka tulajdonképpen, hogy a lapok száma megszorodott és a városi tanács azon az állásponton volt, hogy egyetlen lapot sem mellőz, de különben is a hirdetés természeté és célja az, hogy mentül szélesebb körben hozzon valamit köztudomásra. Hogy a kecske is jóllakhasson, a káposzta is megmaradjon, a hirdetésdíjak leszállítása került napirendre. A kiadók nem akartak engedni, de két lap, a „Szeged és Vidéke“ és a „Független Közvélemény“ belement a hirdetés díjak leszállításába és 25% engedményt tettek, viszont kikötötték, hogy a

város sem vonja le hirdetésenkint a már rég eltörölt bélyegdíjat, a 60 fillért. Nem tudjuk, mi lesz a bizottság és a tanács véleménye e dologban. A leghelyesebben tenné a tanács, ha egyszerűen felszólítaná a három kiadót, hogy hajlandók-e a leszállított áron közölni a város hirdetéseit vagy sem? Ha nem, akkor árlejtést kell kiírni rá és a legolcsóbb ajánlattevőt bizni meg a hirdetések közlésével, mert a mai állapot elviselhetetlen és előbb-utóbb arra vezetne, hogy a város kénytelen lenne pusztán a hirdetések miatt külön újságot kiadni, ami egyébként idővel talán ki is fizetné magát. Az újságkiadók makacs ellenszegülésének ez volna a leghelyesebb megtorlása.

— **Az élelmiszerek hamisítói.** A városi ember igazán kényére-kedvére ki van szolgáltatva az élelmiszerek hamisítóinak. Az ember igazán nem tudja, mikor mérgezik meg. Ma már hamisítanak mindent, de az állam vajmi keveset gondol vele. A tisztelt állam csak a pénzhamisítókat üldözi, holott sokkal nagyobb gazemberek az élelmiszerhamisítók, akik a fűszert, paprikát, bort, lisztet és minden ételneműt meghamisítanak, sokszor a szervezetre ártalmas szerekkel. Nagy ritkán derül ki egy-egy eset. Az egyik helybeli cukrász azonban ugyancsak rajta-vestett a minap. A rendőrség tetten érte, hogy vaj helyett margarint használt állandóan. Aztán csoda-e, ha rosszul lesz az ember a süteményezés után és nem tudja mitől? A kihágási bíró potom száz koronát huzott rá, a tanács helyben hagyta, pedig ha valahol helye van a szigorúságnak, úgy itt van.

— **Kuruzsló orvosok.** Az orvosi tudomány is elaljasodott már és oly közel áll a kuruzsláshoz, hogy némely orvosok működését a cigányasszonyokéval egyenlő színvonalra kell helyezniük. Különösen a fővárosi lapok hemzsegek a kuruzsló orvosok erkölcsstelen szövegű hirdetéseitől, sőt akadt már akárhány vakmerő is, aki nem átálja az asszonyokat a gyermektelen szerelemre is kioktatni. Az ügyesség és rendőrség persze nem üldözi ezeket a diplomás kuruzslókat, csak a cigányasszonyokat, akik sokkal ártatlanabb szerekkel dolgoznak, mint azok, sőt az emberiségnek kevesebbet is ártanak. Hát igazság ez? A cigányasszonynak nem szabad a kuruzslás mesterségét folytatni, csak okleveles orvosoknak? Czudarság biz ez. Különösen a nemi betegségekre vetették magukat a kuruzsló orvosok, akik óriási jövedelemre tesznek szert e révén. Nem gyógyítják ki a körmük közé került szerencsétleneket, legalább alaposan nem, arra számítván, hogy mentül tovább gyógykezel, annál többet zsarolhat tőle. Ideje volna már, ha felállítanák az orvosi kamarákat, hogy véget vessenek végre az orvosi tudomány végleges elaljasodásának és az okleveles kuruzslóktól megmentenék a társadalmat, akik valósággal zsarolják a szenvedő emberiséget a tudomány nevében.

— **Két új jelölt Tápén.** A tápéi kerület bizalomleveléért a kelleténél is többen pályáznak. Alig néhány napja, hogy a kuria megsemmisítette a választást, már is több új név került forgalomba. Ezen hírek komolyságát nem ellenőrizhetjük, a viszonyokkal ismerős emberek azonban tudják, hogy bárki lépjen is föl Kelemennel szemben, szándéka meg fog törni a függetlenségi párt sziklaszilárd összetartásán. Szóba került dr. Huszár János ügyvéd, a „Szeged és Vidéke“ szerkesztőjének a neve, akit a szabadelvű párt egyik töredéke óhajt jelöltül és dr. Lipkay Kálmán ügyvéd neve, aki Ugronpárti programmal óhajtana szerencsét próbálni. Mindez azonban csak a féle pium desiderium...

I. évfolyam, 8-ik szám.

„Európa” kávéház és étterem megnyitása.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az „Európa” szállodát, annak **kávéházát és éttermét** ujonnan, a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve a t. cz. közönségnek

f. május hó 17-től

rendelkezésére bocsájtottam.

Ajánlom konyhám izletes étrendjét és tisztán kezelt boraimat a becsben tartó t. cz. közönségnek és esedezem szíves pártfogásukért.

Alázatos szolgálója

Szarka István.

Haggenmacher - sör csarnok.

Hétfőn

Urbán Lajos,

a hét minden napján pedig Szeged város legelőkelőbb zenekari tartanak **hangversenyt.**

Tisztelettel

Horváth János,
vendéglős.

Vasárnap és naponként

a Prófétában
czigány- és katonazenekar
hangversenyek.

Pénteken halpaprikás.

Kittnő szegedi rizlingi bor utcai ki-
mérésre 32 kr.

Kiváló tisztelettel

Danczinger János.

Innen-onnan.

(János a választásról.)

Rendkívül nagy az érdeklődés a tápéi választás iránt, pedig még csak három-négy hét múlva lesz.

— Ha mögént föllép Enyedi — mondja — fölcspajuk pajtás a bor árát.

Kérdezték tőle az utcán, mit szól hozzá, hogy az Enyedi Lukács mandátumát megsemmisítették.

János így felelt:

— Sajnálom a Lukács koma kárát, de a Béla szöröncsájének örvendők.

Máskor meg így nyilatkozott János barátunk:

— Pajtás, a szegedi újságok majdnem gyászkeretbe jelentek mög.

Aminthogy igaz is.

(Betáblázott lakbér.)

Több kishivatalnok a lakbér leérkezését nem tudta kivárni, hanem előleget vett rá vagy betáblázta. Maga a város is adott már a lakbérre előleget. A pék, boltos, mézszáros, szabó, házi ur — mind a lakbér reményében vár.

De már türelmetlenkednek azok is, mert ami sok, az sok. A hitelezők már azon tanakodnak, hogy küldöttségileg fognak tisztelegni Albert barátunknál, aki tekintettel nagy számukra és a közgyűlési terem szük voltára, az ujszegedi játéktéren óhajtja fogadni őket.

(Hol hibázott a kuria.)

Az öreg dorosmai kún olvasván az újságot, odaszól a szomszédjához.

— No mit szól kee a kuria itéletjéhez?

— Hát sömmit.

— Nekem nem tetszik.

— Aztán mért nem?

— Mert felfüggesztették az Eszes Matyi szavaló jogát.

— Hát ugys van az rendjén bátyja.

— Mán én csak azt mondom, hagytták volna meg a szavaltját, csak ökelmit függesztették volna fel hat hónapra.

— Most beszélt kee csak okosan!

(Kortesnóták.)

Az alkotmányosdi nagyban megindult a tápéi kerületben. A padlásról előkerültek a zászlók, a kortestollak felrepültek a Kossuth-kalapokra. A kortesnóta is fölsendült már.

Eszes Matyi bora löre,
Pajtás ne igyál belőle,
Aki az ő borát iszsza,
Orrán-száján jön az vissza.
Kelemen lesz a követünk,
Éljen a haza!

Kelement az isten áldja,
Tiszta bort önt a pohárba.
Aranytiszta az ő elve,
Vigyük is hát győzelemre.
Kelemen lesz a követünk,
Éljen a haza!

De van más nóta is, mert a kortes világban gombamódra terem az ilyesmi.

Hej! de magos, hej de magos
Ez a vendégfogadó,
Van-e benne, van-e benne
Negyvenyolczas szavazó?
Ha nincs benne negyvenyolczas szavazó,
Düljön össze ez a vendégfogadó.

(Mitugrál sz méltatlankodása.)

Mitugrálshoz beállit a végrehajtó. Jobb házaknál is megesett már az ilyesmi.

— Mit akar? Hiszen tegnap fizettem, — kiált föl ingerülten Mitugrál sz.

— Hja kérem, még maradt valami mára is — szerénykedett a végrehajtó.

— Miféle adó ez?

— Zsidó hitközségi adó.

— No ez már sok — pattogott Mitugrál sz. Nem elég baj, hogy zsidó vagyok, még adót is fizessék érte?

Szólt és rohant Kónya főtiszthez haladéért.

Építetők

építőmesterek, faiparosok

— szíves figyelmébe. —

Koch Béla

Szeged, Kossuth Lajos-sugarat 22.

Kellő figyelemmel berendezett raktárt tart mindennemű **épületfa és egyéb építési anyagokban**, u. m.: Elsőrendű román- és portland-czement, darabos és oitott mész, homok, téglá, tetőfedő-cserép, kátrány és elszigetelő papirlemezek stb.

Állandó készlet **száraz fenyő- és keményfa asztalos árukban**. Különös gond fordítatik száraz padolás-deszkákra, gyalult és gyalulatlan minőségben.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak
mellett készülnek

Nemes L. és Társa
egyenruházati intézetében.

Szabadkai levelek.

Bácskai csendélet.

Rettenetesen züllött volt a társadalmi élet Szabadkán tíz év előtt is, de a mostani állapotok minden képzeltet felülhaladnak. Semmi remény, hogy a közállapotok megjavuljanak, amíg Mamusich Lázár, ez a romlott erkölcsű, jellemtelen ember ül a polgármesteri székben.

Városunk közéletének ez az ember a megrontója. Amióta ez a bujtogató megkezdte átkos működését, azóta föl van dülva a város nyugalma. Valóságos anarchia van Szabadkán. Revolver nélkül egyetlen ellenzéki ember sem mer járni az esti órákban. De még így sincsen biztosítva az élete, mert annyi balesetnek van kitéve az ember, hogy egyedül már nappal sem járhat.

Nemcsak a bombavető, de még a vonat is a polgármester szövetségese. Mert az nem véletlenség ám, hogy mindig csak az ellenzéki emberek életére törnek a gázficzkók. Van ebben föltétlen következetesség és nem csupán pusztán gyanu az, hogy az összes gázságok számai egyetlen kézben futnak össze. Ez a kéz pedig Mamusich Lázár polgármesteré.

Az egész közigazgatás — néhány tiszteletreméltó kivétellel — az ő bandájába tartozik. Még közrendőrök és hivatalosok is csak azok lehetnek, akiket ő akar. Így természetesen a saját képére és hasonlatosságára rendezte be a közigazgatást. A puritán jellemű, tiszta kezű embereket kiűldözte onnan. Lévy Simon, Vincze György és megannyi sok derék, becsületes és főképp magyar ember nem kellett neki, hanem magához méltó szőlőkarótólvaj, sikkasztó, család, stb.

Nincs a büntető törvénykönyvnek az a paragrafusa, amelybe ütköző gázságot a polgármester és czinkostársai el nem követtek volna. Becsületsértés, rágalmozás, lopás, betörés, sikkasztás, könnyű és súlyos testi sértés, vesztegetés, hamis eskü, gyilkosságra való felbujtás, köz- és magánokirat-hamisítás, rablás, sőt tényleges gyilkosság is. Mert azt senki sem hiszi Szabadkán, hogy Lévy Simon baleset áldozata lett. Az ő ártatlan vére még boszuért kiált.

Hogy mily tervszerűen működnek a polgármester czinkosai, fényes bizonyosság rá néhány újabb eset.

Nemrég történt. Egy tekintélyes ellenzéki polgár esténként a megszokott vendéglőjébe járt. Egyszer nem jöttek el a társai és egyedül ült ott. A szomszéd asztaloknál a polgármester bérenczei és fizetett fogdmegjei ültek.

Egyszerre csak észreveszi az ellenzéki polgár, hogy a korcsmáros és vendégek hirtelen eltávoznak és az öt-hat fogdmeg minden oldalról körülveszi.

Védekezni már alig volt ideje, csupán segítségért kiáltott. Erre megrohanták, száját betömtek és véresre verték. Mikor már eszméletét elvesztette, kidobták az utcára.

Persze, a félholtra vert ember panaszt emelt támadói ellen, akik persze tagadtak, sőt hamisan meg is esküdtek, amint a polgármester is szokta. A korcsmáros pedig, amint köztudomásu, se nem lát, se nem hall.

Hát a rendőség? — kérdi a szabadkai viszonyokkal ösmeretlen.

Megsugom. Az orvtámadók rendőrök és városi szolgák voltak. A polgármester barátai és czinkosai.

Ilyen a szabadkai csendélet.

1900. Párisi világkiállításán a magyar órák megbizottja.

A „Ferenéz József” ösztöndíjjal külföldi tanulmány uton.

Bátorkodom a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy számos éven át a külföld elsőrangú órás-üzleteiben, de különösen a glashüttei órás iskolában és Svájc nagyobb gyáraiban szerzett tapasztalatok után, helyben Aradi-utca 7. szám alatt (Európa szállóval szemben)

Órás-üzletet

és javító műhelyt nyitottam,

amelyet amidőn a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlok, előre is biztosíthatom, hogy oda fogok törekedni, hogy megelégedését és bizalmát mindenkor kiérdemeljem.

Tisztelettel

Weisz I. Hugó,
órásmester.

Különösen felhívom a t. közönség b. figyelmét nagy raktáramra és a helyszínen beszerzett valódi svájci zsebóráimra.

Végzett tanulója a glashüttei órás iskolának.

Specialista új munkákra és legkomplikáltabb javításokra.

Szerkesztői üzenetek.

Dengezits. A tartalom megfelelő volna, csupán a forma nehézkes. Ez az oka annak, hogy nem közölhetjük.

Hivatalosok. Mindenesetre pártolni fogjuk méltányos kérelmüket.

Tisztviselő. Alávaló eljárásra vall, de a nyilvánosság csak súlyosítaná az ön helyzetét.

Kiadóhivatali üzenetek.

Szobaur. Három levél érkezett címére.

Települő. Levele vac.

Tanár. Czimét sürgősen tudassa. Post restant levél is várja.

Családoknak

nélkülözhetetlen a meleg nyáridőben a

Jégszekrény.

Kaphatók különböző nagyságu jégszekrények

Sebők Mihály
vaskereskedésében.

Szeged, Széchenyi-tér.

Értesítés.

Tudatom a n. é. rendelőimmal és a t. közönséggel, hogy az eddigi

mechanikai műhelyemet

kibővitve és felszerelve **Oroszlán-utca 14.** szám alá helyeztem át. Elvállalok minden e szakmába tartozó villamos berendezéseket, villámhárítók, villamos házi csengők és telefon-berendezéseket jótállás mellett a legolcsóbb árakon.

Házi villamos csengők és vezetékek jókarban tartását felelősség mellett évi csekély díj mellett elvállalom.

Ádám Vilmos,

mechanikus és villam-technikus.

Pály Testvérek vasöntöde és gépgyára

Szegeden, Kálvária-utca.

— Gyárt: —

Borsajtókat, Felvonó darut.

Elvállal:

Gépjavitásokat, új gépek és géprészek, vasöntvények készítését. Szij- és fogaskerekek, tengők, csapágyak, gőzmalom-, téglagyár- és kendergyár berendezéseket.

Zsákkölcsönző üzlet.

Tisztelettel tudatom a n. é. gazdaközönséggel, hogy a Feketesas utcában, a régi Zsótér-házban, a kötélgyártó-üzlethelyiségemben teljesen új **zsákokat és vízmentes ponyvákat** a legjutányosabban kikölcsönzők.

Ajánlom a n. é. közönségnek kötél-áruimat.

Kiváló tisztelettel

Klonkay Andor

kötél-gyártó.

Irodalom, művészet.

Regény-mellékletünk. Előfizetőink régi óhaját valószínűleg meg a „Független Közvélemény” szerkesztősége. Regény-mellékletet adunk ezentúl, amelyet kiki félretehethet és ez által évenként három kötet könyvhöz jut, amelynek bolti ára összesen hat korona lesz, tehát előfizetőink, akik legalább negyedévre előfizetnek, ingyen kapják lapunkat és három értékes könyvhöz jutnak. Eleintén úgy terveztünk, hogy a „Jellemek” című, két kötetes regény közlését kezdjük meg. E tervünket azonban, tekintettel e csonka évre, nem valószínűsíthetjük meg és e helyett Rostkovicz Arthurnak „Az élet apró regényei” cím alatt összegyűjtött elbeszéléseit és rajzait adjuk ki. A kötet mintegy 12—14 iv terjedelmű lesz, bolti ára pedig 3 korona. Kérjük előfizetőinket, hogy az egyes folytatásokat gondosan őrizzék meg és ha a könyvmelléklet véletlenül hiányzik, három nap alatt reklamáljanak, mert fölös számú példányok nem állanak rendelkezésünkre.

Pocsátko Károly

SZEGED,

Főüzlet: Klauzál-tér, az „Európa-szálloda” mellett.

Fióküzlet: Széchenyi-tér 6. sz. Balogh-ház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenemű **üveg, porcellán, lámpa, köedény, tükör, kép, képkeretek és háztartási cikkekben** pontos kiszolgálás és a legjutányosabb árak mellett.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága
Iskola-utca 14. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a

kövező mesterséget

tovább folytatom és minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és megelégedésre teljesítek.

Ripner Fülöp,
Dugonics-utca 20.

Ragyogó szépséget

Lehet rövid idő alatt elérni, a legjobb bőrszépítő és bőrápoló

Frankl-féle Serail-Crème

használata által.

A bőrt bársonyfinomabbá teszi és az arcot minden tisztáltságtól megszabadítja.

Egy tégely ára 1 korona. Ajánlatos egyidejűleg használni a **Serail-crème szappant**, mely által a krém hatása fokozva lesz, darabja 70 fillér. Kapható egyedül a készítőnél.

FRANKL ANTAL

gyógyszertárában Szegeden

Felső város Szt. György-tér. Postai megrendelések azonnal megküldetnek

Legnagyobb

világítási és felszerelési vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **gázizzófény-czikkeinket tetemesen leszállított áron** bocsájítjuk t. vevőink rendelkezésére.

Különösen felhívjuk b. figyelmüket **nagy csillár-raktárunkra**, hol az árak tekintetében versenyen kívül állunk.

Napfényegők, légszuszítók, kandallók, vasalók, fürdőberendezések stb. legnagyobb raktára.

Teljes világítási és fűtési berendezések kisebb részletfűzésre.

Csővezetékek olcsón és szavatosság mellett eszközöztetnek.

Auer-égők kezelése, illetve heti egyszeri tisztítása egy láng egy évre 1 korona 80 fillér.

Tisztelettel

Világítási és vízvezeték-berendezési vállalat részvénytársaság.

(Herczeg Soma.)

Vivó eszközök,

ardok,
Kard-álczák,
Kard-keztük,

Vivó-nadrágok, Mellvédők,

Valódi olasz

Párbaj-Kardok

a legfinomabb kiállításban, a legolcsóbb árakon kaphatók

Faden S.

egyenruházati és hadfelszerelési intézetében
Szeged, Kárász-utca.

Nagyszombati Általános Takarékpénztár

törlesztéses jelzálog-kölcsönöket engedélyez városi lakházakra, földbirtokokra és építkezési kölcsönöket megszavaz a költségeloirányzat és tervrajz alapján a következő feltételek mellett:

20,000 koronától és feljebb:

35 évi törlesztésre, évente 6 K. 22 F. tőkekamat törlesztés

41 évi " " 5 K. 92 F. "

4000 koronától és feljebb:

10 évi törlesztésre, évente 13 K. 02 F. tőkekamat törlesztés

25 évi " " 7 K. 50 F. "

40 évi " " 6 K. 38 F. "

1000 koronától és feljebb:

15 évi törlesztésre, évente 10 K. 02 F. tőkekamat törlesztés

18 évi " " 9 K. 02 F. "

23 évi " " 7 K. 96 F. "

32 évi " " 9 K. — F. "

A kölcsönök készpénzben lesznek kifizetve. Kölcsönkérvények lakházakra és földbirtokokra Schaffer Vilmos bankigazgató urnál Szegeden nyújtandók be.

Tavaszi és nyári

UJDONSÁGOK

a legcsinosabb kivitelben már elkészültek!!

Selyemblousok bélelve minden színben 5 frt. Diszes szövet aljak 2 frt 50 krtól feljebb. Szövet és tennis blousok, gyermekkabátok, gyermek- és fiu-ruhák feltűnő olcsó árakon kaphatók

Winternitz Izidorné

kész női és gyermekruha-üzletében

Szeged, Széchenyi-tér, Jerney-ház.

Üzlet beszűntetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy férjem elhalálozása folytán üzletemet beszűntetem s e végből a raktáron levő összes árukat, u. m.:

selyem, szövet, kreton, battiszt, vászon és chiffon, azonkívül

ágyterítők és abroszokat minden elfogadható árban elárusítom, amiért is becses látogatását kérem.

Özv. Lukács Mórné

Kiss D.-ház, Széchenyi-téri oldal,
a „Zöld Keszoruhoz.”

Telefon 78.

Danner Mihály

csemege-, fűszer- és borkereskedése
Szegeden. Széchenyi-tér 7. szám.

Legdusabb

Tea, rum, magyar és francia cognac, likőr, pezsgőborok, sajtok, mártások, mustárok, halak, husneműek.

Asztali- és pecsenye-, fehér- vagy vörösborok, honi és külföldi aszu- vagy gyógyborok.

Cukor, kávé, csokoládé, gyertya és mindennemű háztartási cikkek raktára.

Legjutányosabb árakon.

Első szegedi molyvédő intézet.

Több oldalról jövő kérelemnek engedve van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy egy

molyvédő intézetet

nyitottam, ahol is szakszerű kezelés mellett mindennemű szörmeárak, szörmecollierek, szörmebélésű kabátok (utazó- és városi bundák), női kabátok és szőnyegek a nyáron által molylepésektől megvédelmezettek és azok teljes felelősség mellett kezeltenni fognak

tűzkár és betörés ellen biztosítva.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Schatz M. fiai.

Felhívjuk a nagyérdemű közönség szives figyelmét raktárunkon lévő különleges valódi angol, skót, francia és dus választéku hazai szövetekre.

Modern szabászat, előzetes kiszolgálás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Stein és Szakáll,

Szeged, Széchenyi-tér.

Róth Samu

érczfényező és mázoló
SZEGEDEN,

☘ Somogyi- és Kárász-utca sarok ☘
(Vészits-ház).

Elvállal e szakmába vágó munkákat, valamint vas- és fabutor fényezését a legszebb és legdívatosabb kivitelben
Olcsó és pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy saját házunkban

Boldogasszony-sugarút 23. sz. alatt

férfi-szabó üzletet nyitottam.

Külföldön évek során át, mint önálló szabász működtem és ez idő alatt nyert tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy úgy a legújabb divat, valamint izléses munkát b. megrendelőim számára

a legszolidabb árak mellett készíthetem.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Szabó Mihály.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a

Boholti-forrás

gyógyhatású ásványvizének főraktárát Szeged és vidéke részére átvettem s az a mai naptól fogva a t. közönség rendelkezésére áll. A

Boholti-ásványviz

kitűnő összetételénél fogva nemcsak mint **gyógyviz** is igen ajánlható, hanem mint igen kellemes élvezeti viz, szénsavdús tartalmánál fogva **borral** vagy **szörppel** keverve, igen kellemes s mint ilyenek, egy család asztaláról sem szabad hiányoznia. A

Boholti-víz

naponta házhoz szállítva:
2 literes üvegekben üvegenként **18 kr.**
1 " " " " " " **11 kr.**

Tisztelettel

Pálfy Antal

Szeged, Attila-utca 8. sz.

Megrendeléseket elfogad **Kálmán Zsigmond** szállító ur is Bocskay-utca 9. sz. Telefon-szám 402.

JURÁNOVICS-ÉTTERME. Tisza-szálló.

Elsőrendű konyhával és pinczével. **Rendkívüli választék** különböző évfolyamu asztali és kiváló fajborokban igen jutányos áron.

Utcai kimérőben 1 liter új bor (saját termés) 28 kr. 1 liter siller 34 kr. Asztali bor 40 kr.

A borok tisztaságáért kezeskedem.

Az utcai kimérő bejárása a hátsó kapunál van. (Deák Ferenc-utca).

Teljes tisztelettel

Juránovics Ferencz.

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

10.219/1902.
adóhivatali sz.

Hirdetmény.

A folyó 1902. évre kiírt tőkekamat- és járadékadót az orsz. betegápolási pótdórával kitüntető lajstromok az 1883. évi XLIV. törvény-cikk 18. §-a értelmében folyó évi május hó 20-tól bezárólag május hó 27. napjáig a városi bíróságban levő adóhivatali helyiségben

8 napi közzemlére

kitételnek.

Felhivatnak tehát az érdekelt adókötelezettek, miszerint ebbeli adókirovásukat megtekinteni s a kirovás ellen netáni felszólamlásaikat és pedig:

a) azon adózók, kik a most kivetett adónemmel már a múlt évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától;

b) azon adózók pedig, kik ezen adónemmel a kivetés évében most először rovatnak meg, adótartozásaiknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő **15 nap** alatt a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságához czimezve vagy ott, vagy a városi adóhivatalnál benyújtani, annál is inkább el ne mulasszák, mert az elkésve beérkezendő felelőbeadások a törvény értelmében figyelembe vétetni nem fognak.

Szegeden, 1902. évi május hó 16-án.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

Értesítés.

A t. közönség tudomására hozom, hogy **Horváth Mihály-utca 7. szám** alatt (a Gönczi-nyomda mellett)

műczimfestő műhelyt nyitottam.

Tanulmányaimat Bécsben végeztem s így a legnagyobb igényeknek minden tekintetben megfelelek.

Elvállalok üvegfeliratok festését, aranyozásokat a legjutányosabb áron, gyorsan és pontosan.

Kiváló tisztelettel

Winterstein D.
czimfestő.

Saját szüretelésű

királyhalmi bor

fehér, 1 liter 28 krajczár.

Tagányi István szőlőnagybirtokos kizárólag saját termésű **magyarádi, ménesi és barackkai borai**

fehér, 1 liter 40 krajczár.

Termelőtől valódi **ó-törköly, ó-szilviorium** 1 liter 1 frt.
Friss töltésű ásvány-, gyógy- és savanyuvizek.

Naponta frissen pörkölt kávé, saját készítményű tojásos tarhonya, édes paprika **igen olcsó áron kapható**

Kopasz József,
fűszer-, csemege-, ásványviz- és bor-üzletében
Boldogasszony-sugárut 1. sz. SZEGEDEN. A „Fehér kutyá”-hoz.
Távbeszélő 220. sz.

Szőlő-ültetvények fagy védelmére

szállítunk

kitűnő füstölő anyagot

100 kilója 15 korona

Budapest vagy Szeged állomására téve

Reitzer Lipót és Társa Szeged.

Készletünk lévén, az oda szállítás távirati megrendelésre, gyors-szállítvány mellett 1—2 nap alatt megtörténhetik.

Az utolsó vasuti állomás nevét kérjük mindenkor megjelölni.

Saison-megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a 13-ik évben dr. Zápory Nándor orvos ur felügyelete alatt álló

viz-gyógyintézetünk

idei saisonját megnyitottuk és itt minden e szakmába vágó gyógyműveletek, orvosi rendellet szerint, képzett kezelők által pontosan eszközöltetnek.

A félfürdők, göngyölések, massage gyógygimnasztikával, ülő- és lábfürdőkön kívül rendelkezésre álló izzasztó-szekrény gőz vagy száraz meleggel használható; villanyos massage, vásártelki moór-fürdők és egyéb vegyi fürdők a legjutányosabb áron mellett.

Együttal gőz-zuhany és kádfürdőinket is a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, számos látogatást kérve, vagyunk Szeged, 1902. május 8-án

kiváló tisztelettel

Vagner örökösök.

Királyerdői, Élesdi és Lalasinczi mész kizárólagos eladása.

Klein Adolf

mész és cement nagybani eladása.

Feketesas utca 22. SZEGED. Mérey utca 6. sz.

Raktáraiban kapható:

Mész, darabos és oltott, I. r. Beocsini román-cement, I. r. beocsini portl.-cement, aszfalt anyag nedves falak szárazzá tételére, aszfalt elszigetelőlemez, aszfalt-fedéllemez, kátrány-fedéllemez, kátrány, carbolineum, stukkatur-nádfonat, gipsz, kőagyag-csövek, czement, mozaik, terrazó- stb. lapok, tűzálló téglák, tűzálló cserépkályhák, fedélcserép, homok.

Hengerelt vasgerendák nagyban és kicsinyben.

Turul-permetezők!

Csakis

szakértő mesternél vásároljon mindenki

szőlőpermetezőt.

Az eddig létezőket fölülmulja a

TURUL

ujjonan módosított belszerkezetű permetező. Mindenki szétszedheti, tisztíthatja és összeállíthatja. A működésben levő szerkezete erős öntött fémből van előállítva. Kapható 3-féle nagyságban 1 évi jótállás mellett

Reppmann Ignác
rézművesnél,

Károlyi-utca 3. (Hétválasztó-épület).

Bármily fajta permetező javításra elvállaltatik.

Rézműves szakmába vágó munkákat jól és olcsón eszközölk.

UNGVÁRY LÁSZLÓ CZEGLED.

Ungváry László 300 holdas czeglédi gyümölcsfa-iskolája és szőlőtelepének árjegyzéke megjelent, mely 500 gyümölcsfaj leírását tartalmazza. Nemes csemete eladatik 2 krtól 50 krig. Rendelhető mindenféle vadoncz, nagymennyiségű sima- és gyökeres szőlővessző. Kapható sövény készítésre alkalmas akác, gleditschea maclura, ribizli stb. Viszonteladók 20—30% engedményt s 4—6 havi hitelt kapnak. Kertészeti eszközök és kitűnő borok és adatnak el. Árjegyzék bérmentve küldetik

Elsőrendű hizott marhahusok

és finom gyenge borjúhúsok nálam kaphatók. Husaimat pontos kiméréssel a következő árakban szolgálom a n. é. közönség részére, melyet kívánatra házhoz szállítok.

Hizott és érett marhahus:

1 kgr. leveshús	52 kr.
1 kgr. sütni való	56 kr.
1 kgr. paprikásnak való	44 kr.
1 kgr. gyöngye borjuszelet	68 kr.
1 kgr. gyöngye borju eleje	64 kr.

Nyomaték nélkül:

1 kgr. leveshús	60 kr.
1 kgr. sütni való	64 kr.
1 kgr. beafteknek való	1 frt 40 kr.

Farkas Cs. Imre

mészáros.
Kossuth Lajos-sugárut 1. sz.

Tavaszi divatárak

ugymint

**nyakkendők, czipők,
kalapok, fehérneműek**
olcsó árban kaphatók

Syéres Márton

divatáruházában
Szeged, Tisza szálloda mellett.

Kitünő borviz!

A hazai ásványvizek királya a közkedvelt

Parádi kénes Savanyuviz

**megerkezett s mindenkor friss
töltésben kapható.**

Főraktár:

Tóth Péternél Szegeden.

Kitünő borviz a parádi, friss töltés.

Cs. és kir. szabadalmazott
Pálffy-féle

rózsapaprika

válogatott hüvelyekből előállítva,

szép színű, nem erős.

Mintát, árjegyzéket bérmentve küldünk.

Kisebb megrendeléseket is elfogadunk s gyorsan és pontosan szállítunk.

Hamisítványok kikerülése végett kérjük vevőinket, megrendeléseiket közvetlen gyárunkhoz intézni.

Pálffy-testvérek Szegeden,

gépműhely és vasöntöde,
cs. és kir. szab. paprikagyár.

HIRTH M.

FESTÉKKERESKEDÉSE

nagyban és kicsinyben,
Szegeden, Jerney-ház.

Ajánlja a tavaszi időnyre dusan felszerelt raktárát, u. m.: legfinomabb, gyorsan száradó és színtartó

szobapadló fénymáz

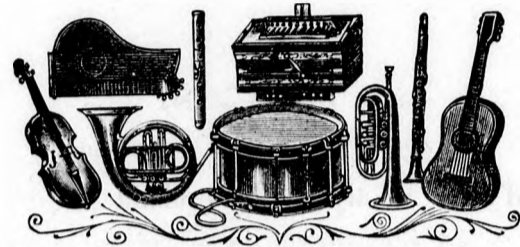
(borostyán lack)

bárki szakértelem nélkül festhet vele, továbbá mindennemű olajok, kencez (firnis) száraz- és porfestéket. Igen nagy választék mindenféle esetekben.

Midőn üzletemet igen tisztelt vevőimnek b. jóakarattal ajánlom, előre is biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról és arról, hogy minden vevőmet fölvilágosítom a festés dolgaiban.

Tisztelettel

HIRTH. M.

Mindenféle hangszerek a legjobb minőségben, jutányos árakon kaphatók. Javítások szakszerűen és gyorsan készíttetnek

Braun János

első alföldi lát- és hangszer-műtermében
SZEGEDEN, Kárász-utca 7.

➡ Tessenék árjegyzéket kérni! ➡

Legalkalmasabb ajándékok.

Csakis két feltétel mellett

kaphatók nálam az alant jelzett tárgyak:

1. Szigoruan szabott árak.

2. Kézpénz mellett: Aki nem akarja az amugy is drága időt alkudozással eltölteni, minthogy „az idő pénz” és a szabott árközből ugy sem engedek; 5 százalék kedvezményben részesül. Térésükre miatt csak néhány tárgyat sorolok fel, de ezeken kívül is mindhárom szakmából dus választék áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére:

1 drb erős és szabályozott vasuti zsebóra, 3 évi jótállás mellett:	2 frt 50 krtól feljebb
1 drb szabályozott fali-óra 3 évi jótállás mellett:	1 frt 38 krtól feljebb
1 drb szabályozott óra, 3 évi jótállás mellett:	1 frt 30 krtól feljebb
1 drb ezüst zsebóra, szabályozva, 3 évi jótállás mellett:	4 frt 20 krtól feljebb
1 drb inga-óra, szabályozva 3 évi jótállás mellett:	6 frt 25 krtól feljebb
1 drb ébresztő-óra, szabályozva, 3 évi jótáll. mellett	1 frt 40 krtól feljebb
1 drb 14 karátos aranygyűrű	1 frt 50 krtól feljebb
1 drb jól nagyító színházi láteső	2 frt 50 krtól feljebb
1 drb jól mutató hőmérő	— frt 30 krtól feljebb
1 drb roha nem évedő méter	2 frt — krtól feljebb
1 drb kifogástalan erős szemüveg	— frt 40 krtól feljebb
1 drb uj-ezüst keretű szemüveg igen finom	— frt 80 krtól feljebb
a létező legfinomabbig	2 frt — krig.
1 drb jó erős szemüveg-tok	04 krajczár
1 drb zsebóra bőracsakó	04 krajczár
1 drb jó erős, bármily vastagságu óraüveg	09 krajczár
1 drb órakulcs	03 krajczár
1 drb óra-rugó	32 és 52 krajczár
1 drb óratisztítás	40 krajczár, 3 évi jótállás mellett.

Vidéki megrendelő nem tetsző áruért 8 napon belül pénzt és költségét visszakapja, arany- és ezüst-árakat legmagasabb árban vásárolok. — Magamat tapasztalt jóindulatába ajánlva, teljes tisztelettel:

MISI ZSIGA,

órász, ékszerész és látszerész
SZEGEDEN, Széchenyi-tér, Zsótér-féle házban,
a városháza mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden apró hirdetés beiktatása legalább 50 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. Az apró hirdetések előre fizetendők. — Értésítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeni kérdésekben a válasza való bélyeg melléklendő. Telefon értesítéseket sohasem ad kiadóhivatalunk.

FOGEL EDE

épület és díszmű-bádogos, légszusz- és vízvezeték-berendezés üzlete. Elvállal minden a bádogos díszműparhoz tartozó megrendelést és pontosan teljesít. Szeged, Takaréktár-utca 3.

Házasságot

óhajt kötni 3000 kor. jövedelemmel bíró államtisztviselő. Csakis leányt 20—30 ezer korona hozománygyal. Titoktartás biztosítva. Arczkép melléklendő. Czim a kiadóba „Tanár” jellegével intézendő.

Tolnai D.

uri szabó, Kelemen-utca 7., elfogad mérték szerint férfi ruhák készítését. — Allandó nagy raktár a legfinomabb angol, francia és honi szövetekből.

Goldmann Ignác

Szegeden, régi Zsótér-ház (Misi Zsiga ur órász üzlete mellett), Gouffroyzó (álló ránc), Pliisserozó (fekvő ránc) intézete, műhimzési előnyomdával egybekötve. — Elvállal minden e szakmába vágó munkák (kelen-gyék) redőzését, ráncozását és préselését szövetekben, bármily szélességben, olcsón, a leggyorsabb kivitelben, a leggyorsabb elkészítésre.

JANK IMRE

tűzifa- és szén-kereskedése.
Bocska-u. 1. sz. a. fakeskedést nyitottam, hol mindennemű tüzelő anyagok a legmérsékeltébb árban kaphatók Pontos kiszolgálás.

Egy pár keztyű

tisztítása és javítása 16 fillér Sandberg Henrik ujonan berendezett keztyűgyárában. Milkó-palota (a kultur-palotával szemben). Nagy választék mindennemű új keztyűkből olcsó árakon.

Uj órász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

órász-üzletet

nyitottam, hol mindennemű fali- és zseb-órák nagy választékban kaphatók. Javítások gyorsan és pontosan eszközölköztetnek.

Tisztelettel

Kiss István

órász.
Kelemen-utca, a Haggenmacher sörcsarnok épületében.

Nagyszombeni Földhitelintézet

törlesztéses kölcsönöket engedélyez rendkívül kedvező feltételek mellett földbirtokra és nagyobb vidéki városokban — megelőző helyszíni szemle után — bérházakra is. A tőke a kamatfizetéssel együtt félévi részletekben törlesztetik 30¹/₂, 38 vagy 40¹/₂ év alatt, a kölcsön folyósítása kézpénzben történik. — Kölcsönajánlatokat elfogad és felvilágosítással készségesen szolgál.

Halmi Mór

bank- és jelzálog-kölcsön-üzlete, Szeged, Tisza Lajos-körut 27. szám.

Irodai

alkalmazást keres fiatal, szép írású leány. Czime a kiadóhivatalban megtudható.

Elárusítónői

állást keres csinos, fiatal leány. — Beszéli a magyar, német és szerb nyelvet. Szép írása is van. Ilyen minőségben már volt is alkalmazva. Czime a kiadóhivatalban megtudható.

Football

és az összes hozzávaló cikkek, belső gumik, pumpák legolcsóbban kaphatók Szántó József kerékpár és varrógép üzletében Szeged, Széchenyi-tér 7. szám.

Boreladás.

Pirkadt fehér és siller, tisztán kezelt, jó minőségű, zárt literes palackokban és zárt hordókban 50 litertől felfelé.

LÁSZLÓ ISTVÁN

Szeged, Polgár-utca 2.

Házat

vagy telket óhajtok venni a nagyköruton belül. Ajánlatok levélben, utca, teleknagyság és utolsó ár megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „Települő” czimen. Bank vagy más teher is felemlítendő.

Diskrét

dolgok kipuhatólására vállalkozik magán-éktív. Írásos megkezeséseket „Diskrét” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. Titoktartás természetes.